

A Fővárosi Ítéltábla dr. Lukovits Péter ügyvéd (fél címe 2) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, dr. Karas Monika ügyvéd (fél címe 1) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, sajtó-helyreigazítás iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2012. június 25. napján meghozott, 19.P.21.690/2012/9. számú ítélete ellen a felperes részéről 13. és 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000 (Tizenötezer) forint + áfa fellebbezési költséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A felperes keresetében sajtó-helyreigazító közlemény közzétételére kérte kötelezni az alperest.

Arra hivatkozott, hogy az alperes a napi számának „...” című cikkében valótlanul állította, hogy a ...i ... magyarországi misszióját, a ...t új egyházként alapította. Valótlan továbbá az a közlés, mely szerint sikkasztási ügy miatt kellett elhagynia a ... lelkeszi hivatalát. Nem tájékoztatta továbbá az alperes olvasóit arról, hogy a felperes már két éve nem képviseli a missziót, ezért az ... idősök otthonával kapcsolatos konfliktusok sem kötődnek a nevéhez.

Az alperes a kereset elutasítását indítványozta.

Álláspontja szerint a felperes által sérelmezett valamennyi közlés tekintetében alaptalan a kereset. Lényegtelen tévedésnek minősül, és a felperes társadalmi megítélését nem befolyásolja az, miszerint a cikkben az egyház megjelölést használta a ...val kapcsolatban. Az átlagolvasó nincs tisztában azzal, hogy egy egyházi szerveződés pontosan milyen egyházzogi szabályok alapján jöhet létre, ezért a megjelölés, hogy „egyházalapító” a köznyelvben azt a személyt jelöli, aki valamilyen vallási tanok szerinti, addig nem létező, új szervezetet hozott létre. A felperes a szervezet pontos jogállására hivatkozott a valóság közlésével kapcsolatosan, az újságolvasó közönség azonban nincs tisztában a hatályos, egyházakat érintő előírásokkal.

Kifejtette, hogy a pénzügyi visszaélések gyanúja és a lelkeszi tisztségtől való megfosztással kapcsolatos közlések való állítások, és a korabeli sajtómegjelenések is egyértelműek a tekintetben, hogy pénzügyi visszaélések miatt indult vizsgálat a felperessel szemben. Az egyházi bíróság ezen túlmenően a felperest a lelkeszi státuszától az adott egyházközségben ténylegesen

megfosztotta. Nincs a cikknek olyan közlése, hogy a felperesnek az idők otthonával kapcsolatos problémákkal összefüggésben bármilyen szerepe lenne.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy az általa szerkesztett ... című lapban, az ugyanott ...-én megjelent „...” című cikkel azonos helyen és betűszedéssel az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 8 napon belül tegye közzé az alábbi közleményt: „Helyreigazítás: Lapunk ...-i számában a „...” című cikkben megalapozatlanul állítottuk, hogy felperes nevenak sikkasztási ügy miatt kellett távoznia a ... lelkeszi hivatalából. A valóságban a számú határozatában fosztotta meg őt ...-... lelkipásztori tisztségétől fegyelmi büntetésként, az egyházközségnél végzett számvizsgálat megállapítása alapján indult fegyelmi eljárásban.”

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 18.000 forint perköltséget.

A le nem rótt 36.000 forint kereseti illeték viseléséről úgy határozott, hogy abból 24.000 forintot a felperes, 12.000 forintot pedig az alperes által szerkesztett lapot kiadó ... köteles a Magyar Államnak külön felhívásra megfizetni.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette az Alaptörvény Alapvetésének B) cikk (1) bekezdését, IX. cikk (1), (2), (3) bekezdéseit, I. cikk (1) bekezdését, VII. cikk (2), (3) bekezdéseit, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 4. § (1), (3) bekezdéseit, 12. § (1) bekezdését, 13. §-át, 14. § (1) bekezdését, 16. §-át, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 84. § (1) bekezdését, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 3. § (5) bekezdését, 4. § (1) bekezdését, 163. § (1), (2), (3) bekezdéseit, 164. § (1) bekezdését, 206. § (1) bekezdését, a Legfelsőbb Bíróság PK 12., 13., 14., 15. számú állásfoglalásait, az Alkotmánybíróság 30/1992. (V. 26.) AB és 36/1994. (VI. 24.) AB határozatait.

Az elsőfokú bíróság a per során beszerezte a Kaposvári Törvényszéktől a ... bejegyzésére vonatkozó végzést, melyből megállapította, hogy nem egyház, hanem egyházi szervezet bejegyzése történt. Helytálló volt azonban az alperes álláspontja, mely szerint a felperes személyének megítélése szempontjából ez lényegtelen kérdés, mivel a közöltek alapján az egyházalapítóként való megnevezés nem tulajdonít rendkívüli jelentőséget a felperes személyének, ezért lényegtelen pontatlanság történt. Az elsőfokú bíróság ezért e tekintetben a felperes kereseti kérelmét elutasította.

Rögzítette az elsőfokú bíróság a sikkasztási ügy miatt előterjesztett kérelemmel összefüggésben, hogy a felperes csatolta a jogerős felülvizsgálati ügyben hozott egyházi bírósági határozatot, melyből megállapítható volt, hogy a felperest ténylegesen megfosztották az adott egyházközségben viselt egyházi státuszától. A per elbírálása szempontjából közömbös, hogy az egyházi bíróság jogerős határozatát szabályszerűen hajtották-e végre, vagy sem. Az azonban nem volt megállapítható a határozatból, hogy a felperest sikkasztás miatt távolították volna el, mert a határozatból ez nem volt egyértelműen megállapítható. A határozat kizárólag számviteli szabálytalanságokra utalt. A sikkasztás azonban nem csak az egyházi hatóságok, hanem a polgári hatóságok előtt is bűncselekménynek minősül, arra pedig nem volt bizonyíték, hogy a felperessel szemben bármifajta büntetőeljárás indult volna. A korabeli újságcikkek kizárólag elszámolási-számviteli problémákról tájékoztattak, büntetőeljárás tényét azonban az alperes nem igazolta.

Az elsőfokú bíróság ezért olyan tartalommal rendelt el helyreigazítást, amely megállapítja, hogy megalapozatlan volt annak állítása, hogy a felperesnek sikkasztás miatt kellett volna távozni a hivatalából. Való tényként pedig az egyházi bíróság felülvizsgálati szakban hozott jogerős döntésének megállapítását rendelte el közzétenni.

Ezt meghaladóan az e körben előterjesztett kereseti kérelmet az elsőfokú bíróság elutasította. Hivatkozott arra, hogy nem foglalkozhat az egyházi eljárás felülvizsgálatával, valamint a számviteli megállapítások felülbírálatával, és azzal sem, hogy keletkezhetett-e egyáltalán kár az egyházközségnél, illetve a felperes által is irányított oktatási intézménynél. Meghaladja továbbá a per kereteit az, hogy az eljáró bíróság a ... álláspontjával foglalkozzon más egyházi szervezetek tényleges létezése és egyházi státusza terén.

Helytállónak ítélte az alperes védekezését a tekintetben, hogy a cikk nem tartalmaz közlést a felperes ... idős otthonokkal kapcsolatos szerepével összefüggésben. A cikk sem összefüggésében, sem részleteiben nem állítja azt, hogy az írásban részletezett állapotokhoz a felperesnek bármifajta köze lenne, és ilyen jellegű látszatot sem keltett az alperes. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a felperes keresetét ebben a vonatkozásban is elutasította.

A perköltségről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását, és a keresetnek teljes egészében helyt adó döntés meghozatalát. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete jogszabálysértő, mert nem kellő körültekintéssel tárta fel a tényállást, és a tényállásból nyilvánvalóan megalapozatlan következtetéseket vont le.

Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a helyt adó döntésével részben túlterjeszkedett a felek kérelmein, mert a valóság közlése körében megállapított tartalomra sem a keresete, sem az alperesi védekezés nem utalt. Ezzel az elsőfokú bíróság anyagi jogszabályt is sértett, mert a Bíróságának határozatát csak illusztrációs célból csatolta, az iraton aláírás, kiadmányozásra vonatkozó jelzés, vagy bélyegzőlenyomat nincs, ezért a határozat hitelessége nem állapítható meg. Álláspontja szerint a dokumentumnak ilyen körülmények között bizonyító ereje nincsen, ezért az abból levont következtetés sem lehet jogszerű. Mindezekre tekintettel a következő helyreigazító közlemény közzétételét kérte elrendelni: „megalapozatlanul állítottuk, hogy felperes nevenak sikkasztási ügy miatt kellett távoznia a ... lelkeszi hivatalból.” Álláspontja szerint az egyházalapítóként való feltüntetése a cikk szövegösszefüggésében kifejezetten pejoráló, és alkalmas a jóhírnevének megsértésére. A szövegnek olyan áthallása van, hogy ő, aki mellel sikkasztást követett el valamilyen új, esetleg kétes üzletbe kezdett, saját egyházat alapított magának. Ilyen körülmények között az írásban nem lényegtelen elírásról, vagy lényegtelen pontatlanságról, hanem szándékos csúsztatásról van szó.

A cikk szövegéből továbbá azt a hamis következtetést lehet levonni, hogy a személyének szerepe lehetett az ... idősotthonok körül kialakult visszasságokhoz. A szövegösszefüggésben a szerző úgy emlegeti, mint a misszió alapítóját, ezzel pedig azt sugallja, hogy jelenleg is köze van a ...hoz. Amennyiben személye nem bírna jelentőséggel, úgy nem szerepelne a cikkben az a kitétel sem, mely szerint az ... kulcsfigurája.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A fellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (3) bekezdése szerint kizárólag a fellebbezés korlátai között bírálhatta felül az elsőfokú bíróság ítéletét.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltakkal teljes egészében egyetértett, ezért azt a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

Az Smtv. 12. § (1) bekezdése szerint, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek, vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítása valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények.

Elsősorban arra mutat rá a másodfokú bíróság, hogy az alperesi cikk a felperes személyét közvetlenül, nevének megjelölésével csak kis részben érintette. A fellebbezéssel érdemben nem érintett helyreigazítás tekintetében a másodfokú bíróság rámutat, hogy a valóság megjelenítésével kapcsolatosan az elsőfokú bíróság nem terjeszkedett túl a felek keresetén, illetőleg ellenkérelmén. Éppen a felperes csatolta az alperesi közlés cáfolatául az egyházi bíróság határozatát. Ilyen körülmények között az abban foglaltakat nem lehetett figyelmen kívül hagyni, és a felperes a Pp. 8. §-a szerinti jóhiszemű pervitel szabályainak megsértése nélkül nem hivatkozhatott arra sem, hogy a határozat ne minősülne hitelesnek. Jelen esetben nem a határozat alakszerűségeire, hanem annak tartalmára kellett figyelemmel lenni az elsőfokú bíróságnak. Mivel a bizonyítási eljárás arra az eredményre vezetett, hogy a felperest sikkasztás miatt nem marasztalták el, a helyreigazítási kérelmének helyt kellett adni, ugyanakkor ezzel összefüggésben a valóság közlésének körében jelentősége volt annak is, hogy milyen fegyelmi büntetéssel sújtotta a felperest a ... Bíróság az egyházközségnél végzett számvizsgálat alapján. Az alperes magatartását, illetőleg nyilatkozatának tartalmát és a felperes tevékenységét sem tudja az olvasó megfelelően értékelni a sajtó-helyreigazítást követően, ha a valóság közlése elmarad. Ilyen körülmények között az elsőfokú bíróság a PK 15. számú állásfoglalásban foglaltakat egyáltalában nem sértette, mert a valóság közlése szükséges volt, még abban az esetben is, ha ennek a felperesre nézve jelentősebb következményei vannak, mint a valóság közlése elhagyásának. A sajtó-helyreigazításnak csak egyik funkciója a felperes személyiségi jogi védelme, ugyanakkor elengedhetetlen feltétele a valóság megfelelő közlése is, különösen akkor, ha ez a sérelmezett közlés valótlanlansága körében a megértés miatt indokolt, és a szükséges adatok rendelkezésre állnak.

A felperes által kifogásolt cikk a felperes személyét kizárólag a ... alapítójaként nevezte meg. Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltakkal annyiban is, miszerint a felperes személyének megítélése szempontjából közömbös az, hogy a felperes a nevezett szervezetet egyházként alapította, vagy az egyházi szervezet bejegyzésében közreműködött. A felperes áthallásnak minősítve a szövegtartalomnak olyan jelentést tulajdonított, amely kizárólag egyéni tudattartalmat tükröz, azonban a sajtó-helyreigazítás alapvető célja a valótlan tényközlések és a való tények hamis színben való feltüntetésének kiküszöbölése. Ilyen a felperes esetében nem történt, mert a kérdéses mondat alapvetően az új felekezet (helyesen: egyházi szervezet) létrehozásának idejére vonatkozott. Ezt az időpontot pedig a cikk a felperes lelkeszi hivatalának kényszerű elhagyását követő időre tette, amely valótlan tartalmat nem hordozott.

A cikk egészének, a PK 12. számú állásfoglalásban megfogalmazott elvek alapján történő értelmezésével kizárólag arra a következtetésre lehet jutni, hogy az alperes a felperes személyéhez az idősothtonokkal kapcsolatos visszasságokat nem társított. Az írásban megfogalmazottak alapján a felperesről egyáltalában nem alakul ki olyan kép, mint aki az ... idősothton hálózat kulcsfigurája, és személyéhez ebben a tekintetben negatív tartalom sem kapcsolható. A felperes fellebbezésében ezen kereseti kérelemmel összefüggésben is sugallatot említett,

mely nem lehet sajtó-helyreigazítási eljárás alapja, mert ennek során kizárólag a sajtóközleményben ténylegesen megjelentetett közlések kifogásolhatók.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást a felperesi keresettel kapcsolatosan, és helyesen, megfelelő módon kötelezte az alperest helyreigazítás közzétételére, és utasította el ezt meghaladóan a felperesi keresetet.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-ának utaló szabálya és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles viselni az alperes másodfokú perköltségét. A másodfokú perköltség az alperesi jogi képviselő 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése, 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíja.

Köteles továbbá viselni a felperes a le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint.

Budapest, 2013. január 15.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Kisbán Tamás s.k.. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő